

gaaet over til at fortolke Invalideloven saa liberalt, at man siger, at alle, der er blinde, har under en Trediedel af deres Arbejds-evne i Behold, som det kræves i Henhold til Invalideloven.

I øvrigt skal jeg for mit Vedkommende ligesom andre Ordførere anbefale Forslaget til velvillig Behandling. Jeg haaber, det meget hurtigt maa lykkes at naa til Afslutning og til en Vedtagelse af Forslaget omtrent i den Skikkelse, hvori det er fremsat af den højtærede Minister.

Socialministeren (Borgbjerg): Den Modtagelse, dette Lovforslag har faaet, har jo helt igennem været velvillig, og det glæder mig. Det havde jeg ogsaa ventet. Det havde vel den offentlige Mening ventet. Det er jo, som en af Talerne meget rigtigt bemærkede, et velsignet upolitisk Forslag, hvortil jeg haaber paa den allerstørste Tilslutning fra alle Sider.

Den ærede første Taler, det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Inger Gautier Schmit), sagde, at ifølge Bemærkningerne var Anledningen til dette Forslags Fremkomst nu, at Socialministeriet var blevet oprettet. Jeg vil nødig i disse Bemærkninger have lagt noget mere, end der staar. Der har ikke været Gnist af Tanke om, at der i Fremsættelsen af dette Lovforslag skulde ligge noget ostentativt; nu havde vi faaet et Ministerium med en særlig Chef, og nu skulde han ønske at rejse Sager, der tidligere var forsømt. Det ligger ikke i Ordene, og der har ikke været Gnist af Tanke derom. Men det er ganske naturligt, at naar Undervisningsministeriet, hvorunder Blindevæsenet tidligere sorterede, mange Gange har rejst dette Spørgsmaal, og der saa oprettes et Socialministerium, hvor alle disse mangeartede Opgaver samles, tager man Spørgsmaalene op til ny Overvejelse med den Embedsstab, man har faaet der, og med den Pligt, man har til at se paa disse Sager. Aarsagen var, som der ogsaa staar i Bemærkningerne, og som det ærede Medlem anførte ganske rigtigt, at det fra Blindeinstituttet er oplyst, at enkelte blinde Børn helt unddrages al Undervisning, og at et ret stort Antal blinde Børn møder et eller flere Aar senere til Undervisning, end det er heldigt; og selv om det kun, som det ærede Medlem nævnte, er 10 Børn, er det i høj Grad beklageligt, hvis de ikke i rette Tid eller i det hele taget faar den Undervisning, som de bør have for deres egen Skyld og for Samfundets Skyld.

Det ærede Medlem kom under en for øvrigt interessant Udvikling af hele Blinde-

sagens Historie, som det glædede mig at høre, ind paa selve Principspørgsmaalet, som det ærede Medlem stillede op saaledes, at hidtil har vi sagt: I maa, nu vil man sige: Du skal. Det ærede Medlem gik ikke imod Undervisningspligten, men vilde dog have dette Spørgsmaal lidt nærmere drøftet i et Udvalg, hvad jeg naturligvis intet kan have imod. Jeg gør dog opmærksom paa, at naar nu de allerfleste lader deres Børn gaa ind til Blindeinstituttet eller Forskoleopdragelsen, vil disse dog ikke i mindste Maade — det kan jeg vanskeligt tænke mig — blive paavirket af, at der i Fremtiden bliver Undervisningspligt. Hvorfor i al Verden skulde de blive det? Nu gør de det frivilligt, og hvad kan det genere dem, at det er blevet en Pligt, som kun er møntet paa dem, der ikke har gjort det? Der er sagt, at Ægteskabsloven er kun for de daarlige Ægteskaber, i de gode kender man den knapt og har intet med den at gøre, og saadan er det ogsaa her. Vi har her i Landet siden 1814 Undervisningspligt for normale Børn, og det vilde da være unormalt ikke at have det for de unormale. Jeg ved vel, at der hist og her — jeg syntes sekterisk, og uden at det i mindste Maade har vundet Tilslutning — er blevet rejst det Spørgsmaal; om man ikke skulde have Undervisningsfrihed, men der har vist ikke nogen Sinde været en Rigsdagsmand, der for Alvor har gjort det Krav gældende. Undervisningspligt er jo ikke det samme som Skoletvang, i hvert Fald ikke, hvis man ved Skoletvang forstaar noget i Retning af Statsskolemonopol. Det er udelukket ved den nuværende Grundlov, og jeg har for Resten alle Dage været Modstander af alt, hvad der hedder Statsskolemonopol, ogsaa paa det almindelige Undervisningsomraade. Jeg ønsker det frie, pædagogiske Initiativ saa stort Raaderum som muligt, har alle Dage gjort det og har ogsaa mange Gange tidligere udtalt mig for det i det andet høje Ting, og her er der, som det ærede Medlem og andre fuldt ud erkendte, al Plads for privat Undervisning, hvis den maatte være at foretrække. Naar det ærede Medlem mente, at man neppe var kulant nok overfor de private Døvstummeskoler, maa jeg sige, at for mit Vedkommende skal det ikke skorte paa den størst mulige Liberalitet, hvis der skulde blive oprettet flere saadanne Skoler.

At koncentrere saa meget i København er jeg heller ingen Ven af, men nu har vi en Gang Instituttet i København og saa Forskolen ved Refsnæs, og vi har jo heldigvis ikke saa overvældende stort et Antal